

REPUBLICA MOLDOVA

SONDAJE CU POPULAȚIA STRĂINĂ ÎN MUNICIPIILE CAHUL ȘI BĂLȚI Inițiativa comună MGI și DTM

© IOM 2023

Colectarea datelor: 06 Februarie - 11 Martie 2023

RAPORT DE SINTEZĂ

Rezumat

661

Respondenți

2

Municipii

Acest raport de sinteză prezintă rezultatele sondajelor efectuate cu persoanele străine stabilite în municipiile Bălți și Cahul din Republica Moldova. Această cercetare este parte a unui studiu comun cu Unitatea Managementul Migrației (MGU) privind Indicatorii de Guvernare a Migrației (MGIs). Sondajul departamentului Matricea de Urmărire a Deplasărilor (DTM) a avut ca scop să completeze la analiza MGI și să contribuie la o mai bună înțelegere a dinamicii migrației în cadrul celor două municipalități selectate în ceea ce privește furnizarea de servicii și disponibilitatea serviciilor. Cele două municipalități au fost selectate pe baza a patru criterii principale:

1. Prezența geografică a refugiaților și a resortisanților țărilor terțe (RȚT), Poziția geografică strategică (de exemplu, punctele de trecere a frontierei, principalele zone urbane).
2. Importanța fluxurilor privind migrația, dezvoltarea și prezența implicării diasporei și a migranților în dezvoltarea locală.
3. Indicatorii socio-economici (de exemplu: deficitul de forță de muncă, șomajul, investiții străine și întreprinderi).
4. Capacitatea existentă a Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM), a autorităților locale și alți parteneri (cum ar fi prezența Inspectoratului General pentru Migrație).

În timp ce MGI implică capturarea și analizarea perspectivelor autorităților locale în ceea ce privește capacitatea lor de a furniza servicii, exercițiul DTM constă în identificarea circumstanțelor migranților în ceea ce privește caracteristicile sociodemografice, mobilitate, vulnerabilități, necesități și accesul la servicii publice. În rândul populației migrante în refugiaților ucraineni și RȚT din municipiile Bălți și Cahul. Luând în considerare că acest exercițiu s-a desfășurat în contextul conflictului din Ucraina, respondenții au constituit refugiați ucraineni sau RȚT. Toți indicatorii colectați se aliniază cu Cadrul Metodologic DTM și dicționarul de date pentru a efectua o analiză încrucișată și o triangulare cu alte cercetări în caz de necesitate.

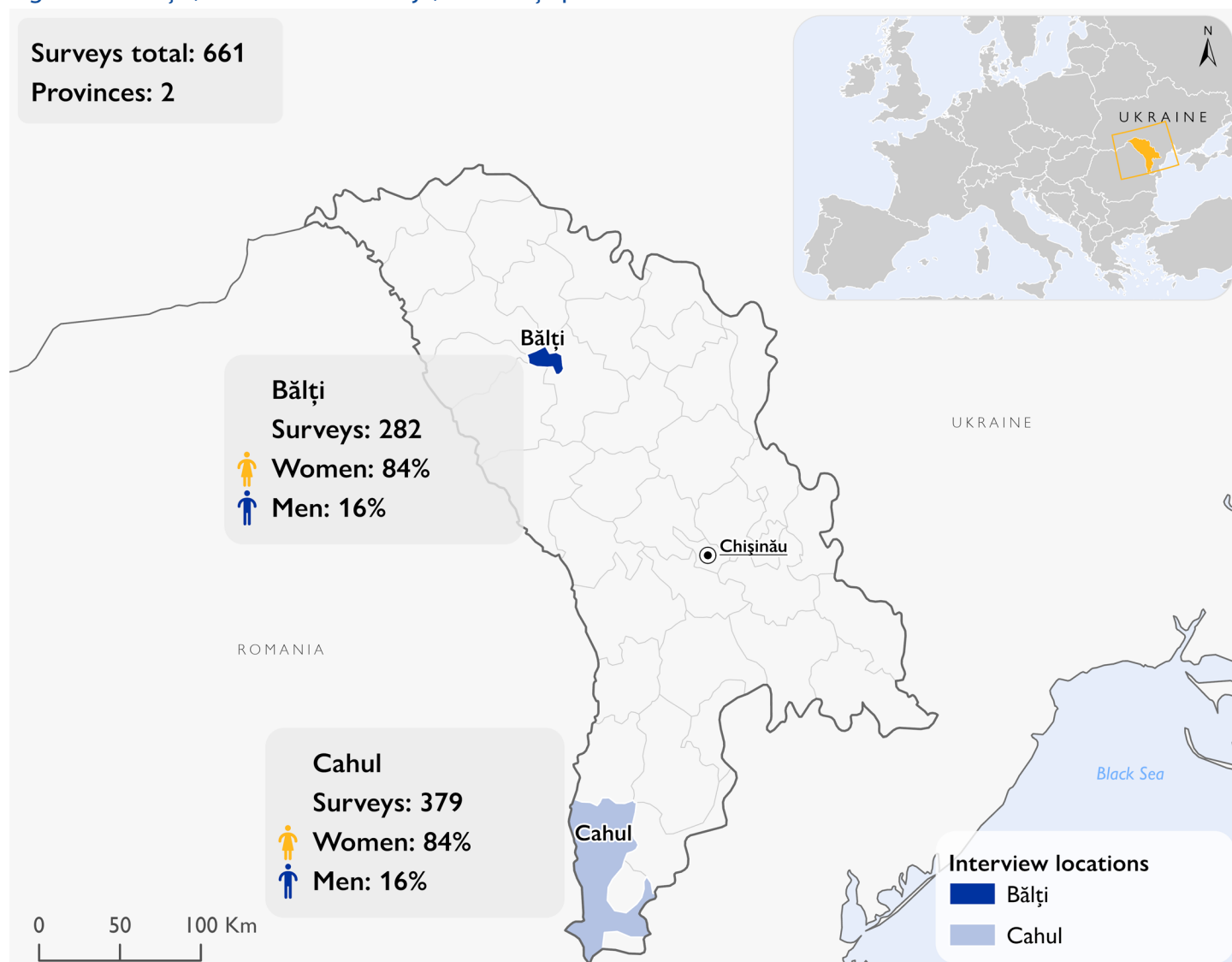
I. Caracteristici socio-demografice

La sondaj au participat în total 661 de persoane, cu excepția a 3 persoane toți erau cetățeni ucraineni. 379 de interviuri au fost realizate în Cahul și 282 în Bălți. Raportul dintre femei (84%) și bărbați (16%) a fost similară în ambele municipii. Vârsta medie la femei (43 de ani) e mai joasă decât la bărbați (49 de ani). Între cele două municipalități, respondenții erau mai în vârstă în Bălți (48 de ani) decât în Cahul (41 de ani). Aproximativ 75% au declarat că locuiesc în Republica Moldova cu membrii familiei. Din totalul respondenților care trăiesc cu familiile, 50% erau cu copii cu vârsta cuprinsă între 0-17 ani și 20% erau cu persoane în vârstă de 60 de ani și peste.

 Perioada de colectare a datelor:
6 Februarie - 11 Martie 2023

- **99% respondeți erau ucraineni. și 3 respondenți RȚT**
- **Majoritatea au ajuns după începerea războiului din Ucraina**

Figura 1: Locația, numărul de sondaje, distribuția pe sexe

II. Mobilitate

Cea mai comună regiune de origine în rândul respondenților a fost Odesa (39%), urmat de Mikolaiiv (15%) și Donek (8%) deși 38% din respondenți erau originari din alte regiuni ale Ucrainei. Majoritatea dintre aceștia au ajuns în Republica Moldova în 2022. Respondenții locuiau în cea mai mare parte în grupuri (84%) în timp ce 16% locuiau singuri. Apropierea de Ucraina și limba vorbită comună au fost principalele motive pentru care respondenții au venit în Republica Moldova.

Aproximativ 35% din persoane locuiau în locuințe private, 22% în Centrele de cazare temporară pentru refugiați (RAC) și 10% locuiau în locuințe cu chirie achitată de Organizațiile Non-Guvernamentale (ONG) sau de Agențiile Națiunilor Unite (ONU).

Patruzeci și patru de procente au raportat că ei sau familia acestora nu intenționează să aplice pentru statut de refugiat, 40% au raportat că depinde de situația viitoare și doar 5% vor aplica, pe când 4% deja o aveau.

Figura 2: Motive de părăsire a Ucrainei

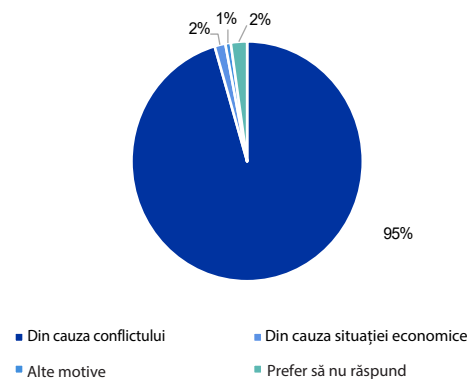

Figura 3: Intenții de a aplica la statut de refugiat

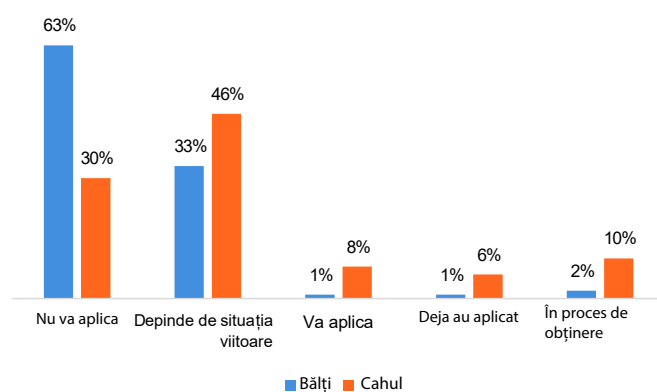
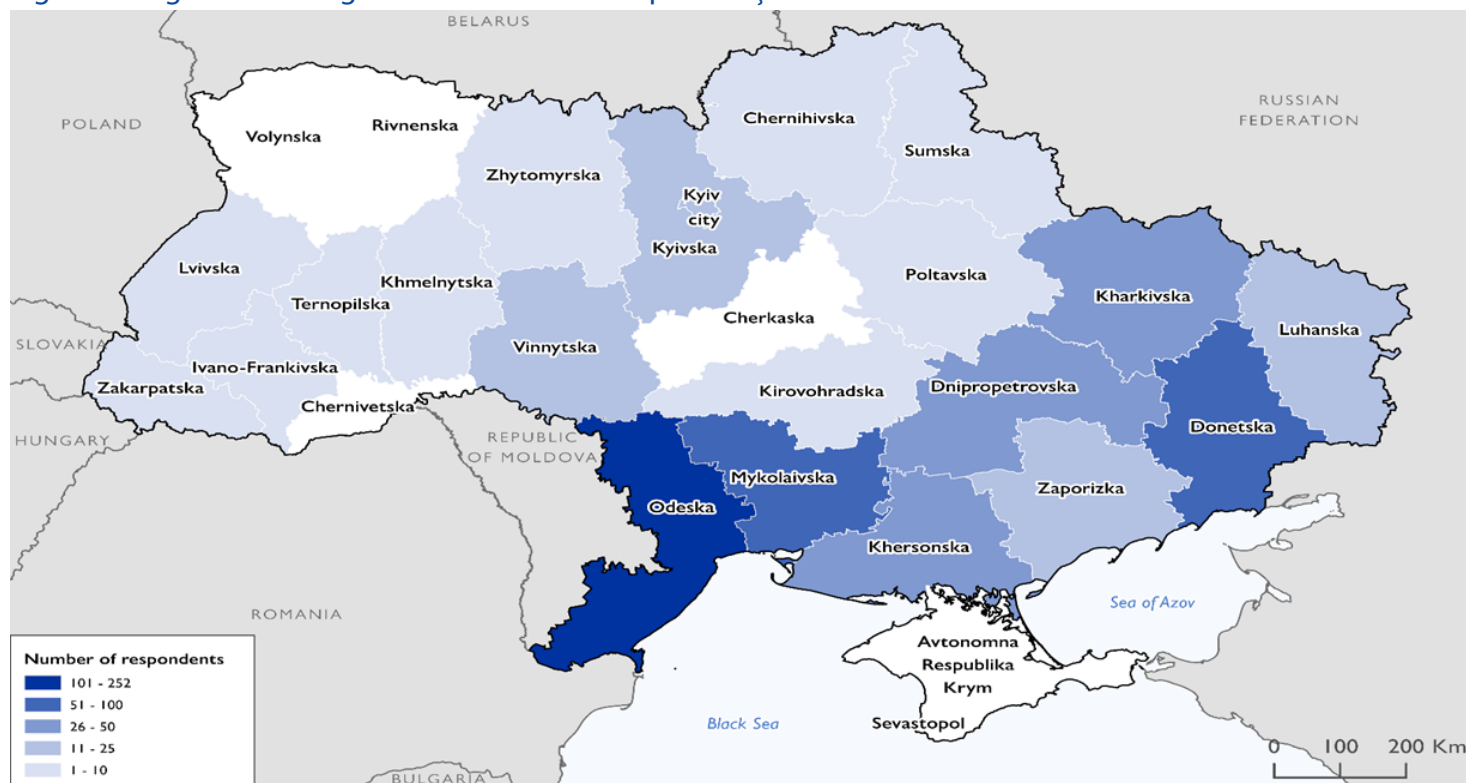

Figura 4: Regiunile de origine din Ucraina ale respondenților

Aproape 67% dintre respondenți au declarat că intenționează să rămână în Republica Moldova până când se pot întoarce acasă și 29% au fost nesiguri cu privire la durata șederii lor, aproximativ 2% intenționează să rămână mai mult de un an, iar ceilalți 2% pentru mai puțin de un an.

96% au raportat că vor sta în Moldova până se vor putea întoarce sau nu cunosc

O treime dintre respondenți au declarat că stau în locuințe private (35%), 22% în RAC-uri, 18% cu rude (fără a plăti) și 10% în case private, închiriate sau plătite de ONG-uri sau agenții ONU. Ceilalți 15% au raportat alte tipuri de cazare. Majoritatea (94%) nu au intenționat să-și părăsească locuințele. Cel mai frecvent motiv pentru a-și părăsi casele a fost intenția de a se schimba în altă țară, de a se caza într-un alt tip de locuință în aceeași zonă, imposibilitatea de a rămâne în locuința lor.

94% nu intenționează să părăsească locuințele sale din țara de origine

75% locuiau cu membrii familiei

Figura 5: Locuința

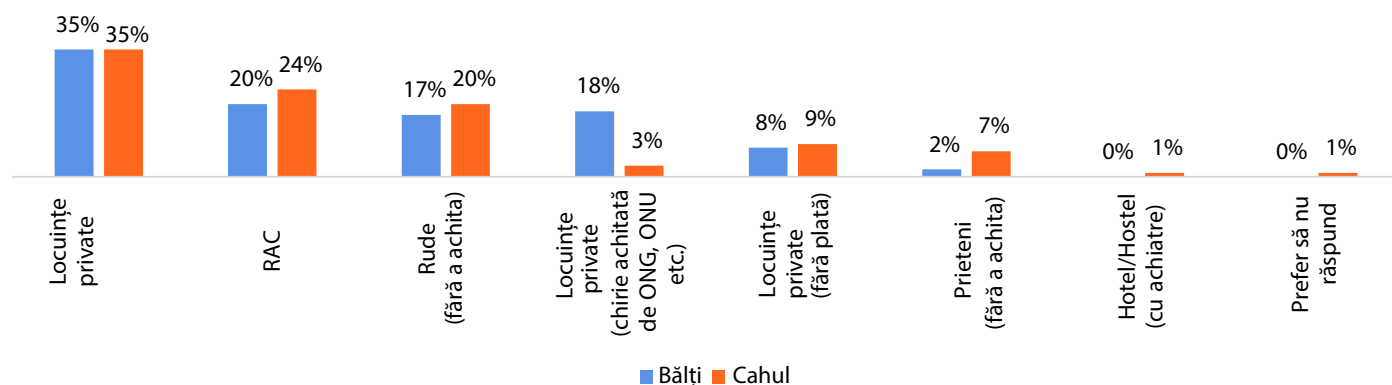

Figura 6: Distribuția respondenților în funcție de modul de călătorie și municipalitate (%)

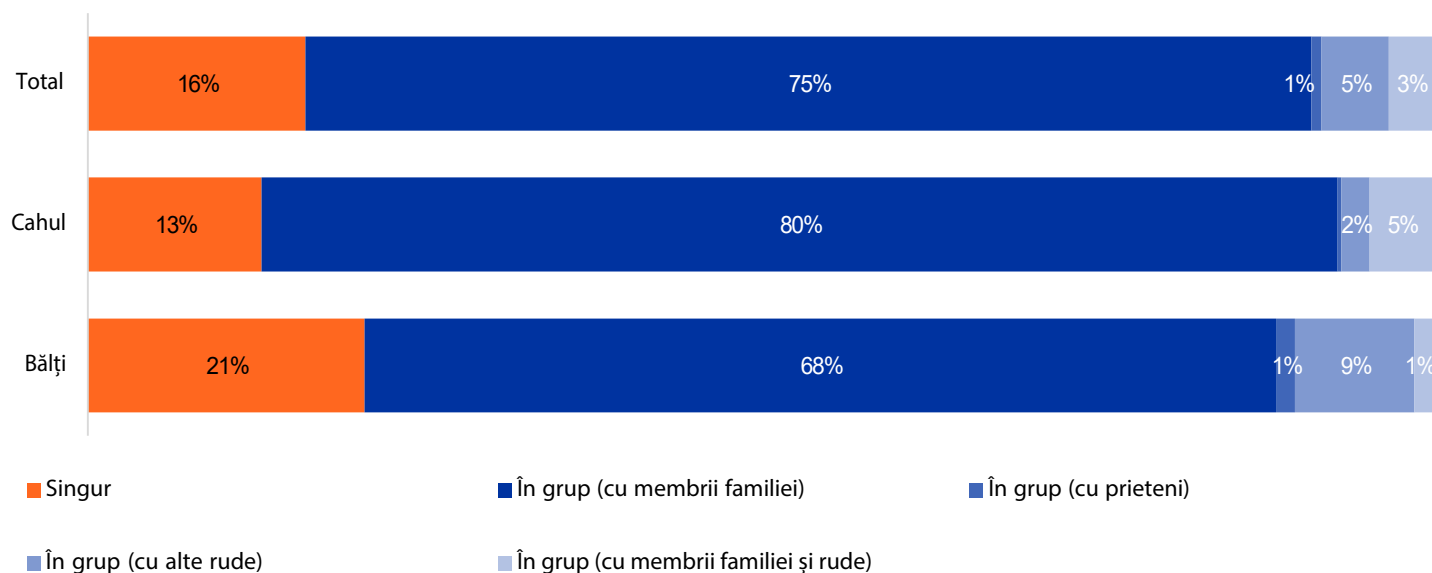
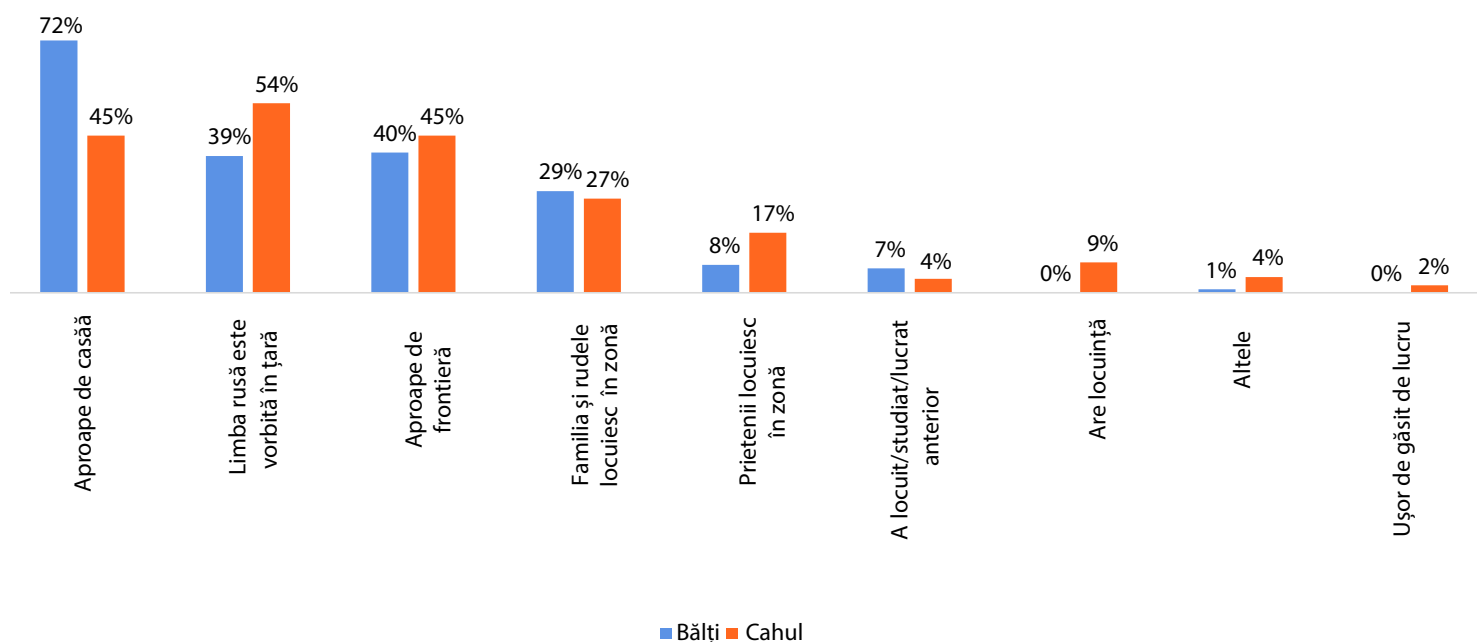

Figura 7: Motive de venire în Republica Moldova

Durata medie de ședere în municipiile Cahul și Bălți pentru migranții stabiliți în regiune, este de 7 luni.

III. Vulnerabilități

Au existat migranți considerați mai vulnerabili decât alții pe baza situației lor personale sau familiale și printre aceștia s-au numărat cei cu boli cronice, femeile însărcinate și care alăptează, precum și cei cu dificultăți funcționale și dizabilități, așa cum sunt definite în Întrebările Grupului de la Washington¹. Au fost identificate un total de 179 de cazuri de dizabilitate în rândul gospodăriilor respondenților, dintre care 48% au vizat persoane în vârstă de 60 de ani și peste, în timp ce 16% au vizat copii cu vârsta cuprinsă între 5 și 17 ani.

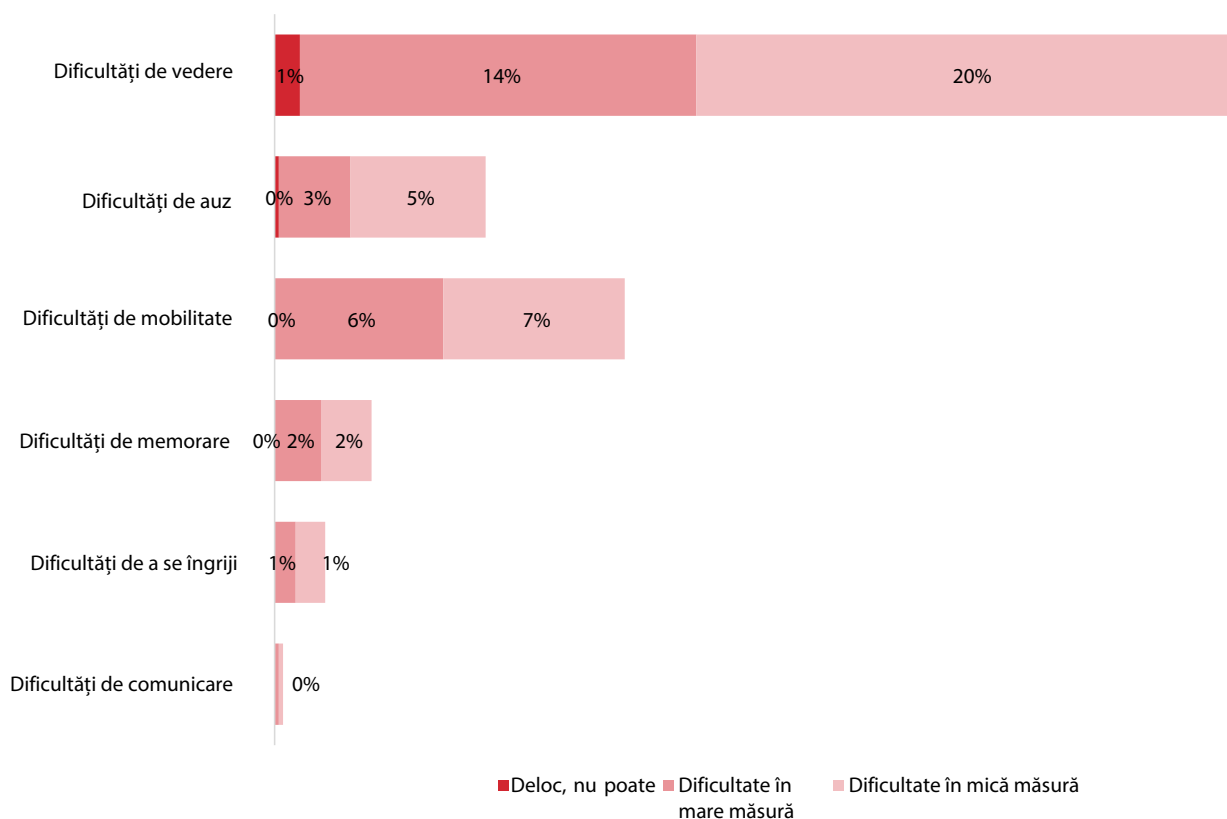
Prevalența copiilor cu dizabilități (16%) este foarte mare în comparație cu prevalența generală a copiilor cu dizabilități în Republica Moldova (6%), în Ucraina (6%) sau chiar în întreaga lume (10%).

Aproximativ 43% din respondenți aveau membri de familie cu cel puțin o dificultate funcțională și 20% aveau cel puțin un membru de familie cu dizabilități. Există mai multe gospodării cu membri care au unele dificultăți funcționale în Bălți decât în Cahul. Din toți respondenții, 12% aveau un membru de familie cu o dificultate și o boală cronică, în timp ce 8% aveau cel puțin un membru de familie cu o boală cronică, dar fără dificultăți funcționale.

Din 661 de respondenți, mai mult de o treime au declarat că au cel puțin un membru cu dificultăți de vedere (35%), 8% cu dificultăți de auz, 4% cu dificultăți de memorare sau de concentrare și 2% cu dificultăți de a se îngriji.

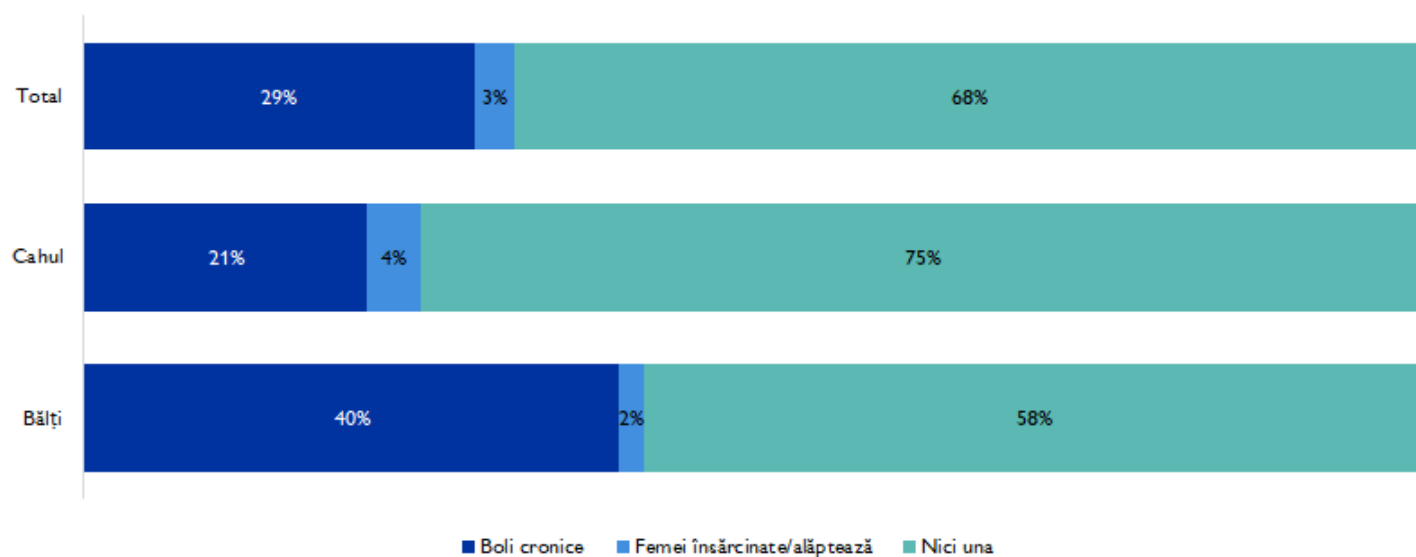
¹ Întrebările Grupului de la Washington constă în măsurarea dizabilității bazată pe 6 domenii de funcționare umană.

Figura 8: Gospodării care au cel puțin un membru cu dificultăți funcționale (număr și prevalență)

Aproximativ 29% dintre respondenți (193 din 661) au indicat că au o boală cronică și 21 de respondenți (3%) au declarat că au în gospodărie o femeie însărcinată sau care alăptează. Proporțional, în Cahul erau mai multe gospodării cu femei însărcinate și care alăptează decât în Bălți, în timp ce în Cahul erau mai multe persoane cu boli cronice decât în Bălți.

Figura 9: Boli cronice și femeile însărcinate sau care alăptează

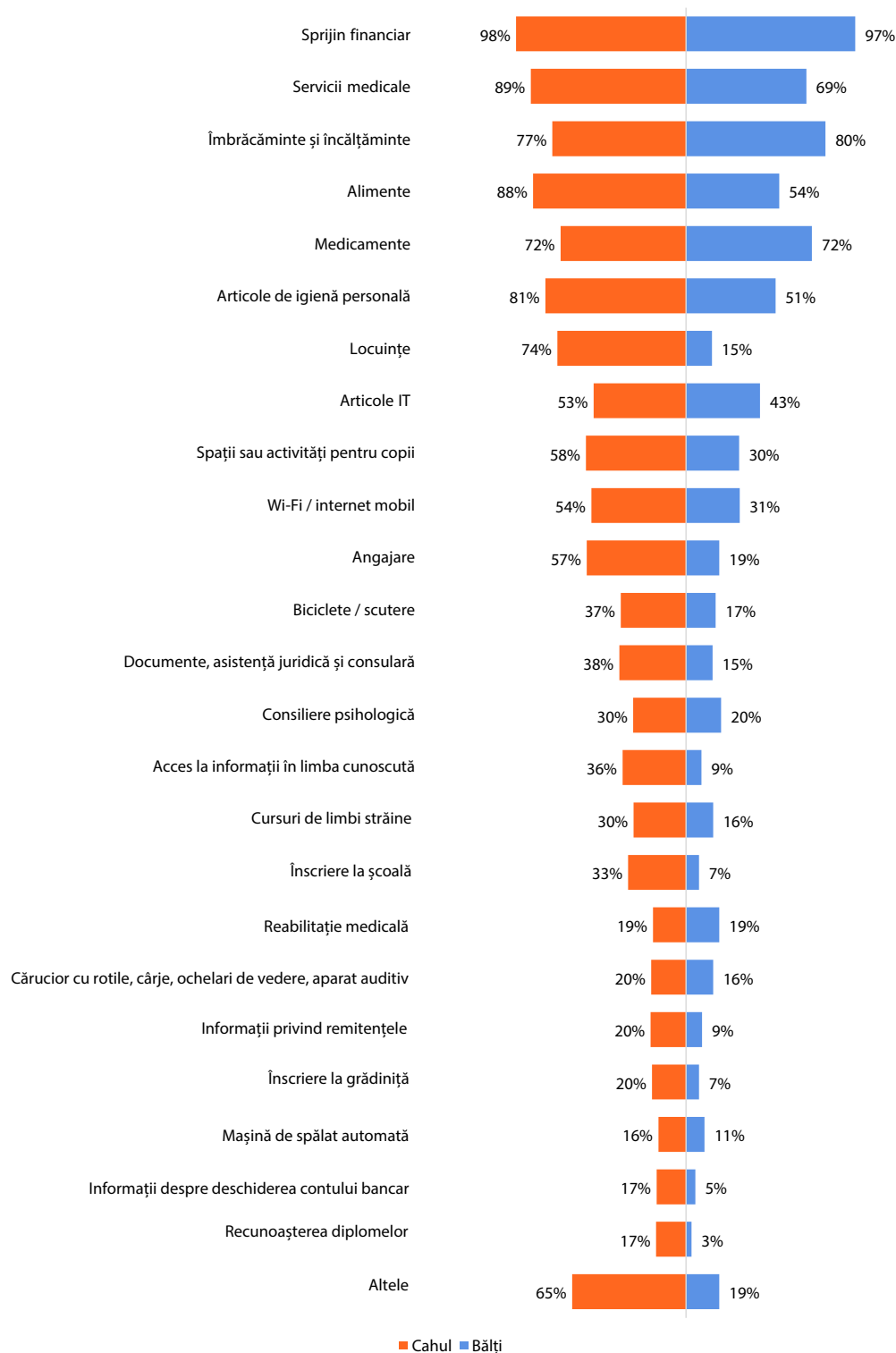

IV. NECESITĂȚI IMEDIATE

Primele zece necesități raportate în rândul tuturor respondenților au fost sprijin financiar (97%), servicii medicale (81%), îmbrăcăminte și încălțăminte (78%), alimente (73%), medicamente (72%), articole de igienă personală (68%), locuință (49%), articole IT

(49%), spații sau activități pentru copii (46%), wi-fi/ internet mobil (44%). Semnificativ a fost faptul că gospodăriile cu femei însărcinate și care alăptează au avut cele mai multe necesități urmate de gospodăriile cu membri cu o boală cronică.

Figura 10: Necesitățile prioritare în municipiile Bălți și Cahul (% , opțiuni multiple)

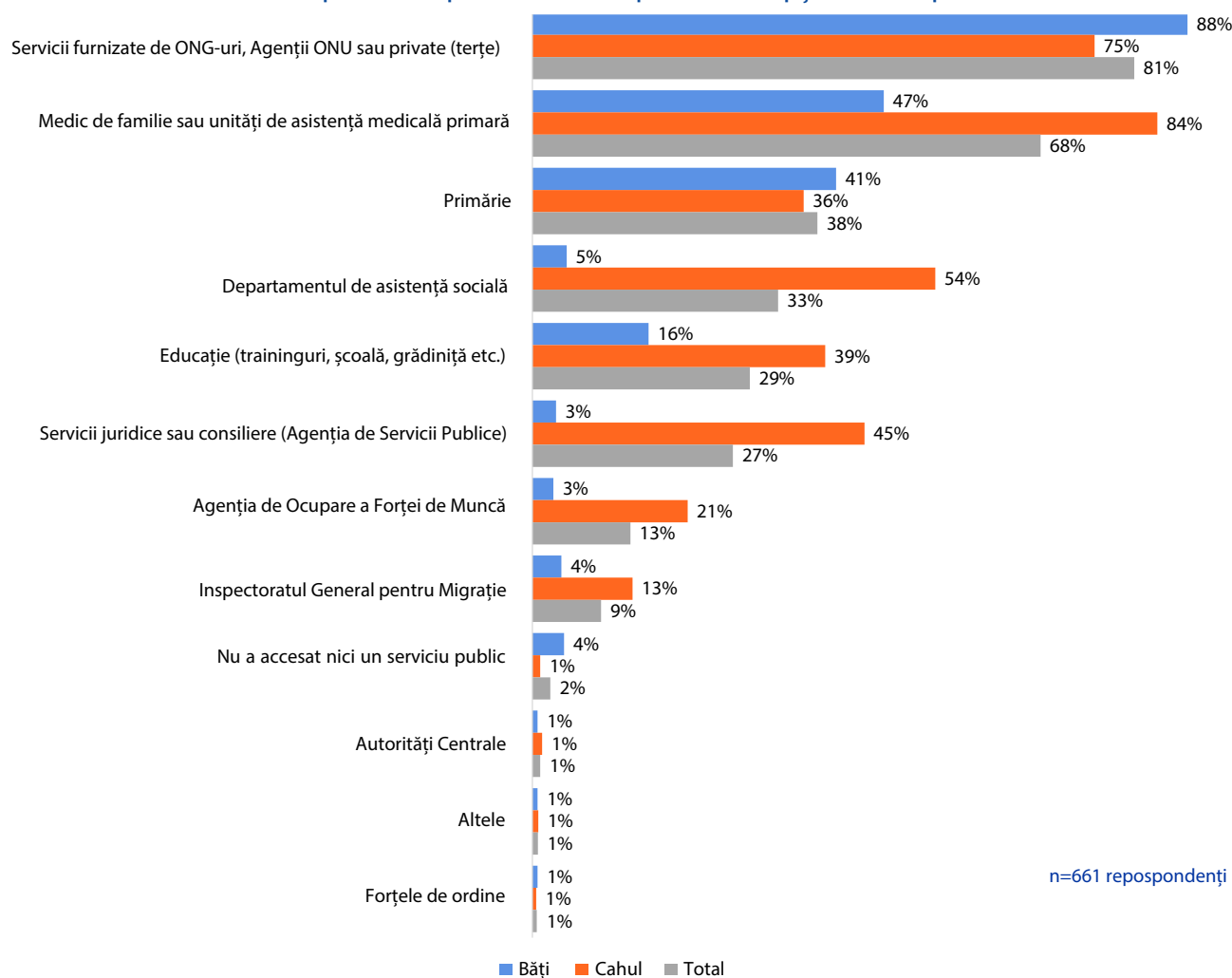

V. ACCESUL LA SERVICIILE PUBLICE

Toți respondenții au raportat că ei sau membrii familiei lor au accesat cel puțin un serviciu public din moment ce se află în Republica Moldova. Aproximativ 81% dintre respondenți au accesat servicii furnizate de ONG-uri, Agenții ONU sau private (terțe), 68% dintre respondenți au vizitat un medic de familie sau unități de asistență medicală

primară, 38% au căutat sprijin de la primăriile locale, 33% au accesat servicii oferite de departamentul de asistență socială, 29% au primit acces la educație, 27% au solicitat servicii juridice sau consiliere la Agenția de Servicii Publice, 13% au vizitat Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, 9% Inspectoratul General pentru Migrație.

Figura 11: Accesul la serviciile publice, tipul de serviciu public (%), opțiuni multiple

Din cei 661 de respondenți, 95% au declarat că nu au dificultăți sau provocări în accesarea serviciilor publice în ambele municipii, deși nivelul de satisfacție cu astfel de servicii a fost mult mai ridicat în Bălți. Cel mai înalt nivel de nemulțumire a fost față de serviciile de asistență medicală primară din Bălți și cele ale Agenției de Ocupare a Forței de Muncă din Cahul. Alte dificultăți evidențiate au inclus accesul la serviciile primăriilor, educației și

cele oferite de ONG-uri și Agențiile ONU precum și serviciile de la departamentul de servicii sociale. Respondenții indică niveluri diferite de satisfacție față de serviciile pe care le primesc în cele două municipalități, precum și față de furnizorii de servicii. În timp ce respondenții indică un nivel general de satisfacție față de prestarea serviciilor în Bălți, ei sunt vizibil indiferenți față de cea mai mare parte a furnizării de servicii în Cahul.

Figura 12 Satisfacția față de calitatea serviciilor oferite în Bălți (mai mult de un serviciu per respondent)

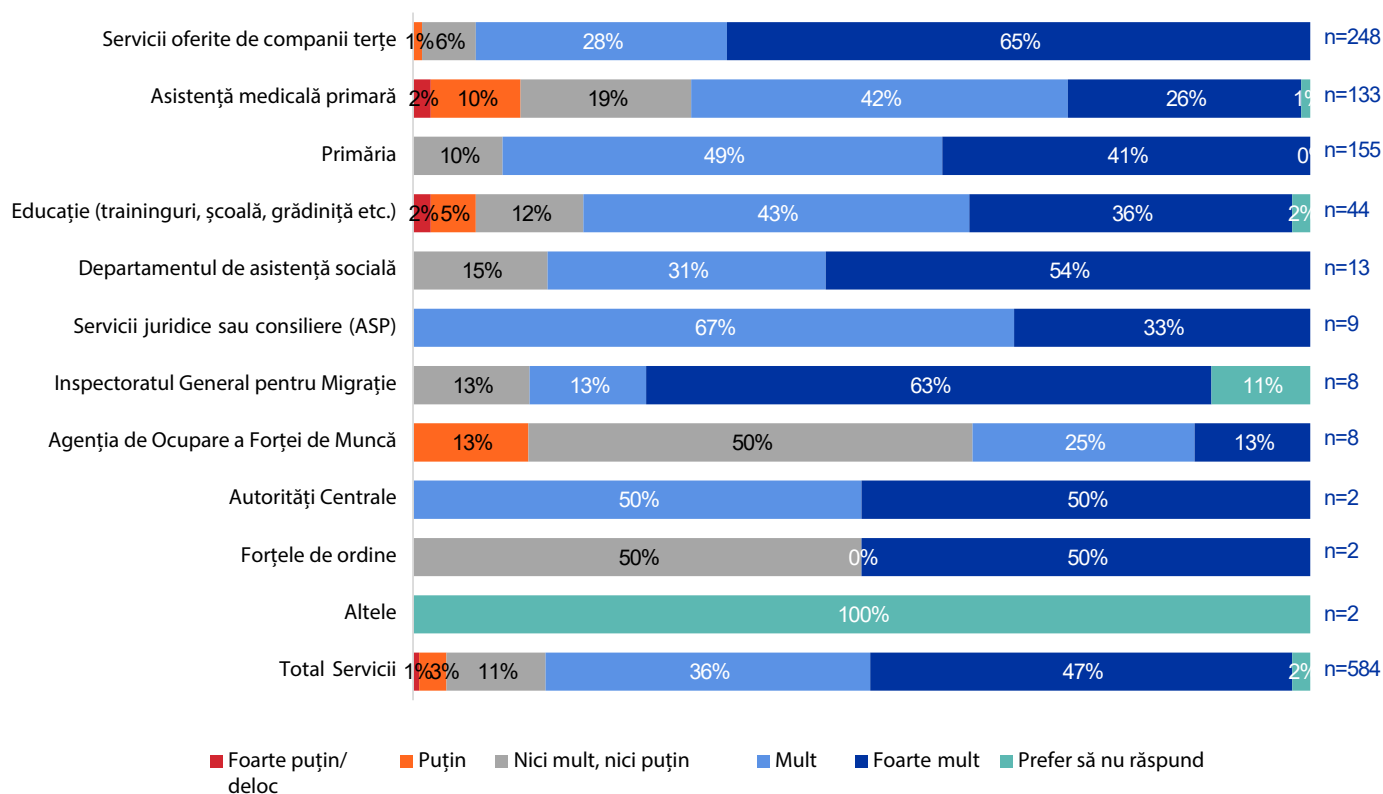
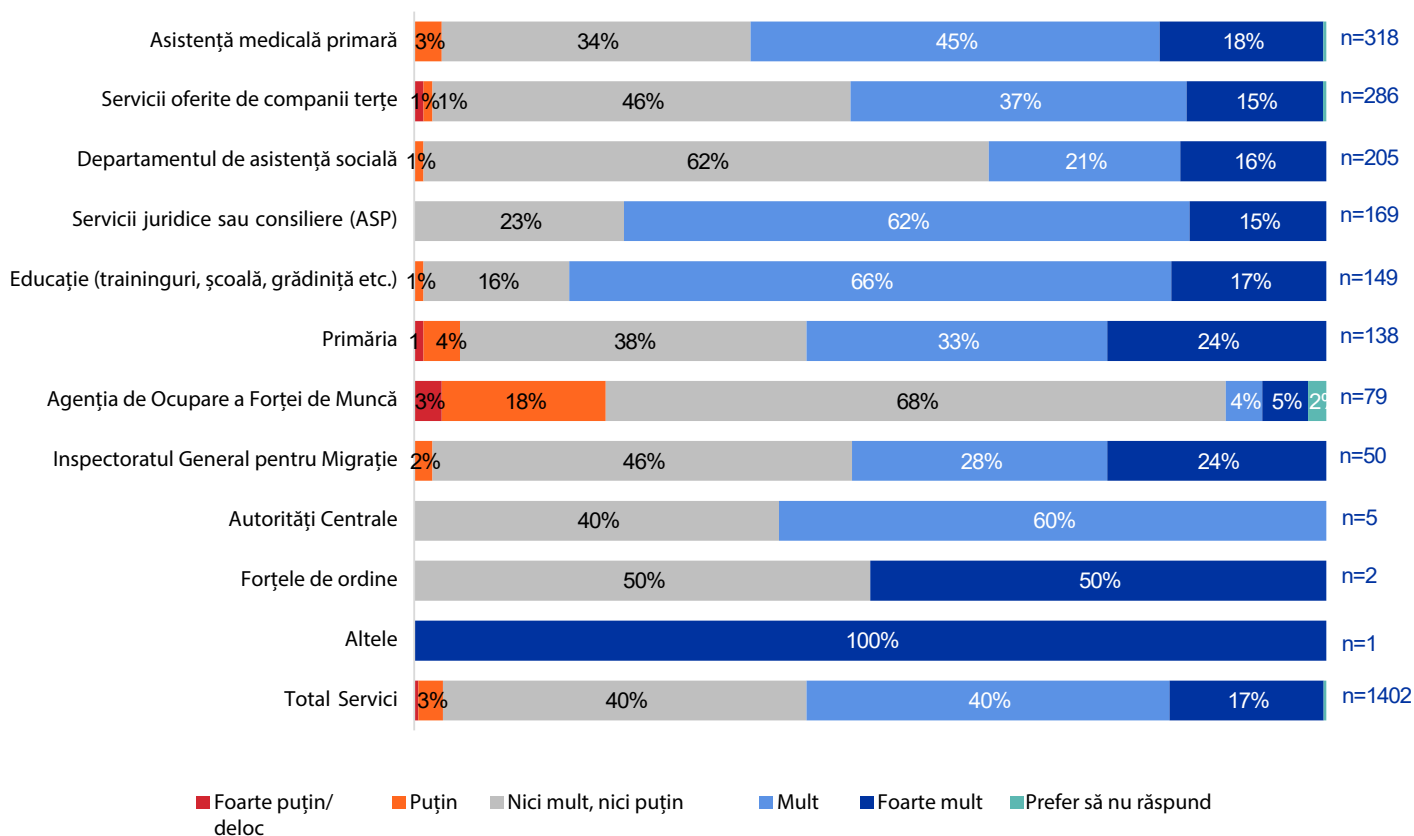

Figura 13: Satisfacția față de calitatea serviciilor oferite în Cahul (mai mult de un serviciu per respondent)

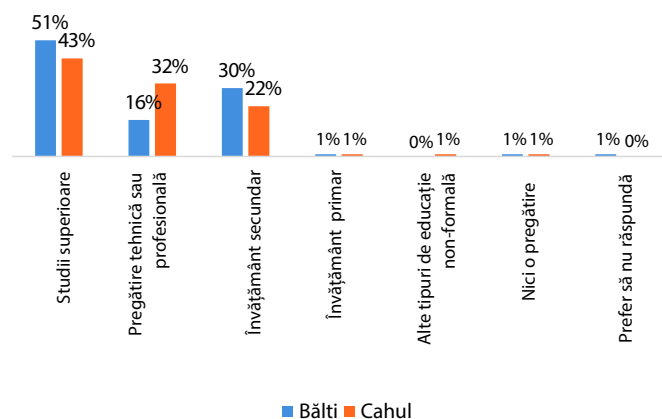

Jumătate din 661 de respondenți au declarat că au copii (331), dintre care 218 în Cahul (58% dintre respondenți) și 113 în Bălți (40% dintre respondenți). Aproximativ 59% dintre cei care au declarat că au copii au raportat că copiii lor merg la cursuri online oferite de școlile din Ucraina, 40% au raportat că copiii lor merg la o școală locală în limba ucraineană sau rusă. Trebuie evaluate impactul și consecințele școlii online pentru gospodării.

VI. EDUCAȚIE ȘI ANGAJARE

Majoritatea migranților au absolvit studii superioare sau aveau o pregătire tehnică sau profesională. Acest lucru se reflectă prin faptul că mulți erau angajați înainte de a părăsi Ucraina. Cu o rată de alfabetizare de peste 99%, nu este surprinzător că foarte puțini dintre respondenți nu au educație formală sau niveluri mai scăzute de performanță educațională.

Figura 14: Nivelul de educație a respondenților (%)

Jumătate din respondenții au raportat că au fost angajați în țara lor înainte de a ajunge în Republica Moldova (49%) și cinci la sută lucrează pe cont propriu, 15 la sută erau în concediu de maternitate, unu la sută erau la pensie și elevi. Doar patru la sută erau șomeri și își căutau un loc de muncă, cinci la sută erau șomeri și nu își căutau un loc de muncă, iar opt la sută au preferat să nu răspundă.

47% au studii superioare

59% frecventează cursuri online oferite de școlile din Ucraina

O analiză comparativă între situația de angajare anterioară și cea actuală a respondenților arată că doar o mică parte dintre cei care au fost angajați sau care desfășoară activități independente în țara lor și-au găsit un loc de muncă în Republica Moldova (9 la sută au raportat că sunt angajați și 1 la sută desfășoară o activitate independentă).

Aproximativ 29% au declarat că sunt șomeri și își caută un loc de muncă, iar 16% au declarat că sunt șomeri și nu își caută un loc de muncă. Aproape 11% au declarat că sunt în concediu de maternitate și 11% au declarat că sunt pensionari, unul la sută erau studenți și 15% au preferat să nu răspundă la această întrebare.

Ponderea celor care au declarat că sunt șomeri și își caută un loc de muncă a fost mai mare în Cahul, la fel și ponderea celor care au fost angajați informal (38% față de 16% și 12% față de 2%).

19% dintre cei angajați anterior în țara de origine și-au găsit un loc de muncă în Moldova

8% sunt angajați neoficial în Moldova

Aproximativ 73% dintre respondenți au declarat că au un cont bancar și un card de credit valid în ultima lor țară de reședință, iar 27% nu au avut. Doar 21 la sută au declarat că ei sau membrii familiei lor au un cont bancar valabil în Republica Moldova. Aproximativ 42% au declarat că nu au nevoie de el deoarece își folosesc cardurile bancare ucrainene sau plătesc numerar, 12% au declarat că au solicitat un cont bancar, dar au fost respinși, 10% au declarat că așteaptă o scrisoare de confirmare a contului bancar, 7% au menționat că ei sau familia lor nu au un cont bancar, dar intenționează să îl facă în viitor.

Ponderea celor care au solicitat un cont bancar dar au fost respinși a fost mai mare în Bălți decât în Cahul (27% față de 1%).

21% dețin un cont bancar moldovenesc

27% le-a fost respinsă solicitarea pentru un cont bancar

VII. PROTECȚIE

Aproximativ 4% dintre respondenți au raportat că ei sau membrii familiei lor au primit oferte de muncă informală (fără contract, afaceri neînregistrate etc.), mai ales în sectorul HoReCa, munca casnică sau alte servicii.

O femeie din Cahul și una din Bălți, au raportat că ele sau membrii familiei lor au fost contactați de persoane necunoscute anterior (în persoană sau online) cu oferte de activități incomode sau deranjante care ar putea implica sex tranzacțional online sau offline și vânzarea de sânge/organele

corpului etc. Treizeci și unu de respondenți au declarat că ei sau membrii familiei lor s-au întâlnit cu tratament inechitabil sau inegal din cauza naționalității, etniei, sex sau a statutului actual de la sosirea în Republica Moldova (dintre care 15 în Bălți și 16 în Cahul).

Din 31 de persoane care au raportat că s-au întâlnit cu un tratament inechitabil, 20 au declarat că erau din comunitățile locale, 9 de la furnizori de servicii și 5 de la autoritățile moldovenești. Doar unul a depus o plângere la autoritățile locale.

VIII. CONCLUZIE

Deși întregul sondaj a fost realizat pentru a completa sondajul MGI care, se uită la probleme mai ample de guvernare a migrației, respondenții au fost exclusiv cei care au părăsit Ucraina din cauza războiului. Participanții au fost selectați din domenii în care OIM desfășoară deja alte activități. Intențiile și nevoile pot fi, prin urmare, pârinoitoare de faptul că respondenții pot fi deja la curent cu prevederile OIM, alte organizații ale ONU și ONG-uri, prin urmare, ar fi posibil că au răspuns corespunzător unor așteptări.

VIII. METODOLOGIE

Constatările prezentate în acest raport se bazează pe un studiu privind caracteristicile socio-demografice, mobilitatea, vulnerabilitatea, nevoile și accesul la serviciile publice în rândul populațiilor migrante și anume refugiații ucraineni și resortisanții țărilor terțe din municipiile Cahul și Bălți din Republica Moldova.

Sondajul DTM își propune să completeze analiza Indicatorilor de Guvernanță a Migrației (MGI) și să contribuie la o mai bună înțelegere a migrației în cele două regiuni, să consolideze capacitățile autorităților locale, să promoveze intervenții durabile și să îmbunătățească bunăstarea migranților și a comunităților gazdă.

Cercetarea a fost realizată de enumeratori instruiți folosind un set de instrumente KoBo. Doar adulții (18+) au fost intervievați folosind metoda eșantionării aleatorii sau abordarea bulgărelui de zăpadă, iar cei intervievați în sondaj au fost doar refugiați ucraineni sau RȚT care s-au stabilit în municipiile Cahul și Bălți după 24 februarie 2022, deși au existat câțiva respondenți care s-au stabilit până atunci. Enumeratorii au realizat interviuri în clădiri ale administrației publice (primării, policlinici, școli, grădinițe etc.), stații de autobuz sau de tren, centre de temporare de plasament pentru refugiați, ONG-uri și alte locații. Autoritățile locale au fost de mare ajutor în identificarea și atingerea migranților vizați.

Chestionarul a constat din 6 părți, după cum urmează:

Secțiunea 1 - Locația sondajului și consimțământul respondentului de a participa la sondaj.

Secțiunea 2 - Profilul demografic și social al respondenților (cetățenia, motivele călătoriei în Republica Moldova, sexul, vârsta, starea civilă și limbile vorbite).

Secțiunea 3 - Caracteristicile călătoriei și mobilitatea populației țintă, destinațiile preconizate, durata șederii în Republica Moldova, motivele alegerii țării de destinație, mărimea și componența gospodăriilor lor.

Secțiunea 4 - Condiții de viață, vulnerabilități și sprijin financiar.

Secțiunea 5 - Accesul la serviciile publice și integrarea economică, socială și culturală a acestora, oferind o perspectivă asupra posibilelor nevoi de servicii și programe de integrare bazate pe analize socio-economice și profesionale ale profilului migranților, inclusiv programe de recunoaștere a competențelor informale, consiliere psihosocială și emoțională și servicii de integrare pentru copii.

Secțiunea 6 - Ultima parte a sondajului cuprinde componentele de protecție legate de tratament inechitabil sau inegal (din cauza rasei, naționalității sau etniei).

Toți indicatorii colectați în cadrul acestui exercițiu sunt aliniați cu liniile directoare DTM și dicționarul de date pentru a asigura continuitatea a analizei și a triangulării cu alte evaluări efectuate în țară și în regiune.

Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere a Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM). Denumirile folosite și prezentarea materialelor în cadrul raportului nu implică exprimarea vreunei opinii din partea OIM cu privire la statutul juridic a oricărei țări, teritoriu, oraș sau zone desemnate, autoritățile și frontierele acestora, sau alte delimitări.

OIM se angajează să respecte principiul conform căruia migrația umană și ordonată este în beneficiul migranților și a societății. În calitate de organizație interguvernamentală, OIM acționează împreună cu parteneri și comunitatea internațională în: contribuirea la soluționarea provocărilor operaționale ale migrației; promovarea înțelegerii problemelor privind migrația; încurajarea dezvoltării sociale și economice prin migrație și susținerea integrității umane și a bunăstării migranților.

Această publicație a fost posibilă datorită sprijinului oferit de Biroul pentru Populație, Refugiați și Migrație al Departamentului de Stat al SUA (PRM).

Editor

Organizația Internațională pentru Migrație Oficiul regional pentru Europa de Sud-Est, Europa de Est și Asia Centrală

Dampfschiffstrasse 4/10-11, 1030 Viena, Austria
+43 1 581 22 22

Website: <https://rovienna.iom.int/>

Contact: ROViennaDataResearch-Newsletter@iom.int

Organizația Internațională pentru Migrație
Oficiul din Republica Moldova

Le Roi Business Center, Strada Sfatul Tarii 29, 9th floor, Republica Moldova
+373 (6) 800 33 11

Website: <https://moldova.iom.int/>

Contact: IOMMoldovaDTM@iom.int

Acest raport a fost publicat fără a fi revizuit oficial de către OIM.

Foto de copertă: Lansarea inițiativei MGI-DTM în municipiul Bălți, Republica Moldova. © IOM 2023

Referire: Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), mai 2023. DTM Moldova „Sondaje cu populațiile străine din municipiile Cahul și Bălți. Inițiativa comună MGI-DTM” OIM, Chișinău. Pentru mai multe informații despre termenii și condițiile rapoartelor DTM și produselor informative, vă rugăm să consultați: <https://dtm.iom.int/terms-and-conditions>

Data lansării: 29 May 2023

© IOM 2023

Unele drepturi sunt rezervate. Această lucrare este pusă la dispoziție sub licența [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 IGO License \(CC BY-NC-ND 3.0 IGO\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/legalcode).*

* Pentru specificații suplimentare, vă rugăm să consultați [Copyright and Terms of Use](#).

Această publicație nu trebuie să fie utilizată, publicată sau redistribuită în scopuri destinate în principal sau orientate spre avantaje comerciale sau compensații bănești, cu excepția scopurilor educaționale, de exemplu pentru a fi inclusă în manuale școlare. Permisuni: Solicitățile de utilizare comercială sau de drepturi și licențe suplimentare trebuie adresate la publications@iom.int.

* <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/legalcode>